

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 10 augustus 2020
(OR. en)

10102/20

**Interinstitutioneel dossier:
2020/0167 (NLE)**

**ENV 458
COMER 74**

VOORSTEL

van:	mevrouw Ilze JUHANSONE, secretaris-generaal van de Europese Commissie
ingekomen:	7 augustus 2020
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2020) 362 final
Betreft:	Voorstel voor een BESLUIT VAN DE RAAD betreffende het indienen, namens de Europese Unie, van voorstellen tot wijziging van bijlage IV bij het Verdrag van Bazel inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan met het oog op de 15e vergadering van de Conferentie van de partijen en betreffende het standpunt van de Europese Unie over de voorstellen van andere partijen tot wijziging van bijlage IV en andere bijlagen

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2020) 362 final.

Bijlage: COM(2020) 362 final

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 7.8.2020
COM(2020) 362 final

2020/0167 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het indienen, namens de Europese Unie, van voorstellen tot wijziging van bijlage IV bij het Verdrag van Bazel inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan met het oog op de 15e vergadering van de Conferentie van de partijen en betreffende het standpunt van de Europese Unie over de voorstellen van andere partijen tot wijziging van bijlage IV en andere bijlagen

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel betreft een besluit van de Raad betreffende de indiening, namens de Europese Unie, van voorstellen tot wijziging van bijlage IV bij het Verdrag van Bazel, in het kader van de 15e vergadering van de Conferentie van de partijen bij het Verdrag van Bazel inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan (CoP-15). De Conferentie van de partijen staat gepland voor 19 tot en met 30 juli 2021. Dit voorstel heeft ook betrekking op het onderhandelingsstandpunt van de Unie met betrekking tot eventueel door andere partijen voorgestelde wijzigingen van de desbetreffende bijlagen.

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. Het Verdrag van Bazel inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan

Het Verdrag van Bazel inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan (“het Verdrag”) is op 22 maart 1989 goedgekeurd en in 1992 in werking getreden. De Europese Unie en de afzonderlijke lidstaten zijn partij bij het Verdrag¹. Inmiddels zijn 187 partijen door het Verdrag gebonden.

De vereisten van het Verdrag zijn van toepassing op de gevaarlijke afvalstoffen in de zin van artikel 1 van het Verdrag die in bijlage VIII bij het Verdrag zijn opgenomen en op andere afvalstoffen die in bijlage II bij het Verdrag zijn opgenomen (ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen en de reststoffen die voortkomen uit de verbranding van huishoudelijke afvalstoffen, en vanaf 1 januari 2021 sommige soorten kunststofafval). Het Verdrag bevat ook een lijst van afvalstoffen waarop de vereisten van het Verdrag niet van toepassing zijn (bijlage IX van het Verdrag), tenzij zij een tot een categorie van bijlage I behorende stof in zulke mate bevatten dat zij een in bijlage III opgenomen gevaarlijke eigenschap vertonen. Gevaarlijke en niet-gevaarlijke elektrische en elektronische afvalstoffen zijn opgenomen in bijlage VIII (rubriek A1180) en bijlage IX (rubriek B1110) respectievelijk. Bijlage II bevat geen categorie voor elektrisch en elektronisch afval.

Bijlage IV bij het Verdrag vermeldt en specificeert de afvalbeheershandelingen die volgens de definitie van dit begrip in artikel 2, lid 4, van het Verdrag als “verwijdering” worden beschouwd. In het Verdrag heeft de term “verwijdering” betrekking op zowel definitieve verwijderingshandelingen zoals storten en verbranden (zie bijlage IV A van het Verdrag) als terugwinningshandelingen zoals recycling en andere handelingen tot nuttige toepassing (bijlage IV B).

Het belang van de opname in bijlage IV is dat alleen “stoffen of voorwerpen die worden verwijderd of bestemd zijn om te worden verwijderd of moeten worden verwijderd” worden beschouwd als “afvalstoffen” in de zin van artikel 2, lid 1, van het Verdrag, en dat onder “verwijdering” “iedere in bijlage IV beschreven handeling” wordt verstaan. De vereisten van het Verdrag gelden dus alleen voor de in bijlage IV vermelde verwijderingsmethoden. Deze bijlage moet dus alle mogelijke afvalbeheershandelingen omvatten die zich in de praktijk voordoen of zich in de praktijk kunnen voordoen, ongeacht of zij overeenkomstig het

¹ Besluit 93/98/EEG van de Raad betreffende de sluiting namens de Gemeenschap van het Verdrag van Bazel van 22 maart 1989 inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan (PB L 39 van 16.2.1993, blz. 1).

ationale of internationale recht worden uitgevoerd, en ongeacht of zij als milieuhygiënisch verantwoord worden beschouwd. Indien dit niet het geval zou zijn, zouden daarmee mazen ontstaan in de vereisten van het Verdrag.

De belangrijkste vereisten van het Verdrag zijn:

- een verbod op de uitvoer van de in bijlage VIII als gevaarlijk opgenomen afvalstoffen uit OESO-landen naar niet-OESO-landen², en
- een controlesysteem (de “PIC-procedure”) voor de uitvoer, de invoer en de doorvoer van afvalstoffen die volgens bijlage II bijzondere aandacht behoeven of volgens bijlage VIII gevaarlijk zijn, maar niet aan het hierboven genoemde uitvoerverbod zijn onderworpen. De PIC-procedure houdt in dat de bevoegde autoriteiten van de landen van invoer en doorvoer van tevoren in kennis worden gesteld van de uitvoer van onder het Verdrag vallende afvalstoffen. Die kennisgeving wordt gedaan door het uitvoerende land, dat ook van producenten of exporteurs kan verlangen dat zij dergelijke kennisgevingen doen via het kanaal van de desbetreffende bevoegde autoriteit. De kennisgevingen worden schriftelijk gedaan en bevatten de in bijlage V A bij het Verdrag genoemde verklaringen en gegevens. De uitvoer van afvalstoffen mag alleen plaatsvinden indien en nadat alle betrokken landen daarvoor schriftelijk toestemming hebben gegeven. (Artikel 6 van het Verdrag).

2.2. De Conferentie van de partijen

De Conferentie van de partijen bij het Verdrag van Bazel is het belangrijkste besluitvormingsorgaan van het Verdrag. Zij is bevoegd om de bijlagen bij het Verdrag te wijzigen en komt iedere twee jaar bijeen.

De herziening van de bijlagen I, III en IV en de daarmee samenhangende aspecten van bijlage IX bij het Verdrag werd door de 12e vergadering van de Conferentie der Partijen (CoP-12) bij Besluit BC-12/1³ op gang gebracht.

Tijdens de 13e vergadering van de Conferentie van de Partijen (CoP-13) werd besloten voor de herziening van de bovengenoemde bijlagen een werkgroep van deskundigen in te stellen bestaande uit 50 leden die uit de partijen worden voorgedragen op basis van een billijke geografische vertegenwoordiging van de vijf regionale groepen van de Verenigde Naties. De EU en haar lidstaten worden in de werkgroep vertegenwoordigd door de Commissie, Estland, Duitsland, Nederland en Polen. Schriftelijke opmerkingen en mondelinge bijdragen zijn gecoördineerd in de Groep internationale milieuvraagstukken van de Raad. In de CoP-13 is overeengekomen dat de werkgroep van deskundigen voorrang moet geven aan het werk aan bijlage IV en de daaraan verwante aspecten van bijlage IX. De EU en haar lidstaten hebben in de periode 2017-2019 voorlopige voorstellen voor wijzigingen van bijlage IV bij het secretariaat van het Verdrag en de werkgroep van deskundigen ingediend.

Tijdens de 14e vergadering van de Conferentie van de partijen (CoP-14) werd, bij Besluit BC-14/16, het mandaat van de werkgroep van deskundigen uitgebreid met de herziening van de twee bestaande rubrieken voor elektrisch en elektronisch afval (rubriek B1110 in

² Artikel 4 bis van het Verdrag, dat in december 2019 in werking is getreden, verbiedt alle grensoverschrijdende verplaatsingen van onder het Verdrag vallende gevaarlijke afvalstoffen vanuit alle in bijlage VII opgenomen partijen (partijen en andere staten die lid zijn van de OESO, de EU en Liechtenstein) naar staten die niet zijn opgenomen in bijlage VII.

³ Zie de website van het Verdrag van Bazel: <http://www.basel.int/Implementation/LegalMatters/LegalClarity/ReviewofAnnexes/AnnexesI,III,IVandrelatedaspectsofAnnexes/tabid/6269/Default.aspx> voor meer hierover.

bijlage IX en de daarmee overeenkomende rubriek in bijlage VIII, A1180) en de gevolgen van de herziening van de bijlagen I, III en IV voor andere bijlagen bij het Verdrag en voor de desbetreffende besluiten van de Conferentie van de Partijen. CoP-14 heeft de werkgroep van deskundigen bij besluit BC-14/16 verzocht haar werkzaamheden als volgt voort te zetten: over de voorstellen tot wijziging van de bijlagen IV, VIII (A1180) en IX (B1110) wordt onderhandeld, gevolgd door eventuele goedkeuring door de 15e vergadering van de Conferentie van de Partijen (CoP-15).

De werkgroep van deskundigen heeft een aantal aanbevelingen gedaan en een aantal opties ter overweging aan de partijen voorgelegd, mochten zij voorstellen aan CoP-15 willen doen. De door het secretariaat van het Verdrag van Bazel vastgestelde termijn voor het indienen van voorstellen tot wijziging van de bijlagen bij het Verdrag verstrijkt op 4 december 2020, rekening houdend met het uitstel van de Conferentie van de Partijen van mei tot juli 2021.

Doel van de voorstellen is de in bijlage IV bij het Verdrag vermelde beschrijvingen van verwijderingshandelingen te wijzigen en te verduidelijken. Indien aangenomen zullen de voorstellen resulteren in meer juridische duidelijkheid, wat de controle op de overbrenging van afvalstoffen en het voorkomen van illegale overbrengingen zal vergemakkelijken. Zij zullen ook het milieuhygiënisch verantwoord beheer van afval op mondiaal niveau ondersteunen en bijdragen tot de overgang naar een mondiale circulaire economie.

De EU en haar lidstaten hebben in de periode 2017-2019 voorlopige voorstellen met betrekking tot de lijst van verwijderingshandelingen in bijlage IV voorgelegd aan het secretariaat van het Verdrag en de werkgroep van deskundigen. Deze voorstellen zijn besproken met andere partijen die lid zijn van de werkgroep van deskundigen. Ook werden in de werkgroep van deskundigen aanbevelingen besproken voor de indeling van elektrische en elektronische afvalstoffen in de bijlagen VIII en IX.

Als de wijzigingen in het kader van de CoP-15 worden goedgekeurd, moeten zij worden verwerkt in de lijst van afvalbeheershandelingen van de kaderrichtlijn afvalstoffen⁴ (die overeenkomt met bijlage IV bij het Verdrag) en de specifieke vermeldingen voor elektrische en elektronische afvalstoffen van de verordening betreffende de overbrenging van afvalstoffen⁵ (die overeenkomen met de bijlagen VIII en IX bij het Verdrag).

2.3. De beoogde handeling

In het voorstel voor een besluit van de Raad wordt voorgesteld:

de algemene inleiding, de bijschriften en de inleidende tekst van bijlage IV bij het Verdrag te wijzigen om de begrippen definitieve verwijdering en nuttige toepassing te onderscheiden en toe te lichten, en te verduidelijken dat alle afvalbeheershandelingen onder de richtlijn vallen, en

de beschrijvingen van de afvalbeheershandelingen in bijlage IV bij te werken en te verduidelijken en ervoor te zorgen dat alle handelingen, met inbegrip van voorlopige handelingen, onder de vereisten van het Verdrag vallen.

Dit voorstel voor een besluit van de Raad is in beginsel, afhankelijk van de coördinatie ter plaatse, ook van toepassing op de onderhandelingspositie van de Unie indien andere partijen andere wijzigingen van de betrokken bijlagen voorstellen. Deze voorstellen kunnen

⁴ Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen, zoals gewijzigd (PB L 312 van 22.11.2008, blz. 3).

⁵ Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, zoals gewijzigd (PB L 190 van 12.7.2006, blz. 1).

betrekking hebben op de lijst van afvalbeheershandelingen in bijlage IV en de rubrieken voor elektrische en elektronische afvalstoffen die momenteel in bijlage VIII en IX zijn opgenomen en ook in bijlage II bij het Verdrag opgenomen kunnen worden.

De wijzigingen van de bijlagen bij het Verdrag moeten ten uitvoer worden gelegd door middel van wijzigingen van Richtlijn 2008/98/EG en Verordening (EU) nr. 1013/2006. Richtlijn 2008/98/EG bevat de lijst van afvalbeheershandelingen overeenkomstig bijlage IV bij het Verdrag en Verordening (EG) nr. 1013/2006 bevat de specifieke vermeldingen voor elektrisch en elektronisch afval overeenkomstig de bijlagen VIII en IX bij het Verdrag.

De voor exploitanten en autoriteiten relevante veranderingen inzake de uitvoer uit de EU zullen afhangen van de soorten wijzigingen die eventueel worden overeengekomen (met name welke bijlagen uiteindelijk worden gewijzigd), het soort afval en de landen van bestemming.

Wijzigingen van bijlage IV bij het Verdrag hebben geen rechtstreekse gevolgen voor de uitvoer of voor andere overbrengingen van afvalstoffen, maar zullen de beschrijving van de na de overbrenging van afvalstoffen uit te voeren afvalbeheershandelingen verduidelijken. Dit zal het voor de autoriteiten makkelijker maken controles op de overbrenging van afvalstoffen te verrichten en hen helpen de vereisten van het Verdrag toe te passen om illegale overbrengingen te voorkomen. Het zal ook het milieuhygiënisch verantwoord beheer van afval op mondiaal niveau ondersteunen en bijdragen tot de overgang naar een mondiale circulaire economie.

Voor zover aanvullende categorieën elektrische en elektronische afvalstoffen in bijlage II of VIII bij het Verdrag worden opgenomen en bijlage V bij Verordening (EG) nr. 1013/2006 dienovereenkomstig wordt gewijzigd, zou de uitvoer van dergelijke afvalstoffen uit de EU naar niet-OESO-landen krachtens artikel 36 van Verordening (EU) nr. 1013/2006 verboden zijn. Voor uitvoer van dergelijke afvalstoffen binnen de OESO zou de PIC-procedure moeten worden gevolgd. Het op Verordening (EG) nr. 1013/2006 toepassen van deze wijzigingen van het Verdrag zou er ook toe leiden dat overbrengingen van afvalstoffen binnen de EU die recentelijk in de bijlagen II of VIII van het Verdrag van Basel zijn opgenomen, aan de kennisgevingsprocedure worden onderworpen, overeenkomstig artikel 3, onder b), i), van Verordening (EG) nr. 1013/2006.

De procedure tot wijziging van de bijlagen bij het Verdrag is geregeld in de artikelen 17 en 18 van het Verdrag. Meer in het bijzonder moeten voorgestelde wijzigingen door een partij worden ingediend en ten minste zes maanden voor de vergadering van de Conferentie van de partijen door het secretariaat aan alle partijen worden meegedeeld. Bovendien moeten al zulke wijzigingen op een vergadering van de Conferentie van de partijen worden aangenomen. De beoogde handeling zal voor de partijen bindend zijn overeenkomstig artikel 18, lid 2, onder c), van het Verdrag, waarin het volgende is bepaald: “Na het verstrijken van zes maanden vanaf de datum waarop het bericht door de Depositaris is rondgezonden, wordt de bijlage van kracht voor alle Partijen bij dit verdrag of bij een desbetreffend protocol die geen kennisgeving hebben gedaan in overeenstemming met de bepaling van letter (b) van dit lid”.

3. HET NAMENS DE UNIE IN TE NEMEN STANDPUNT

De Unie moet voorstellen tot wijziging van bijlage IV bij het Verdrag indienen ter

- opname van een algemene inleiding in bijlage IV waarin duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de begrippen “definitieve verwijdering” en “nuttige toepassing”, verduidelijking dat alle afvalbeheershandelingen die zich in de praktijk voordoen of zich in de praktijk kunnen voordoen, onder het Verdrag vallen, ongeacht hun juridische status en of zij als milieuhygiënisch verantwoord worden beschouwd, en

tot verduidelijking dat ook handelingen die zich vóór andere handelingen voordoen (“voorlopige handelingen”), onder het Verdrag vallen;

- opname van bijschriften en inleidende teksten in bijlage IV waarin wordt uitgelegd wat wordt verstaan onder handelingen tot niet-nuttige toepassing (bijlage IV A) en handelingen tot nuttige toepassing (bijlage IV B), en
- wijziging van bijlage IV wat bestaande acties en de invoering van nieuwe acties betreft, onder meer om de beschrijvingen van handelingen te verduidelijken in overeenstemming te brengen met wetenschappelijke, technische en andere ontwikkelingen sinds de aanneming van het Verdrag in 1989, en er door de invoering van “vangnetbepalingen” voor te zorgen dat alle handelingen onder de vereisten van het Verdrag vallen, ook indien niet specifiek genoemd.

De bovenstaande voorstellen hebben ten doel:

- ervoor te zorgen dat de passende controlemechanismen van het Verdrag volledig van toepassing zijn en derhalve, indien goedgekeurd, de controles op de overbrenging van afvalstoffen te verbeteren en het voorkomen van illegale overbrengingen te vergemakkelijken;
- de juridische duidelijkheid en een gemeenschappelijke interpretatie van de afvalbeheershandelingen door de partijen te verbeteren, en
- het milieuhygiënisch verantwoord beheer van afvalstoffen op mondiaal niveau te ondersteunen en bij te dragen aan de overgang naar een mondiale circulaire economie.

Als andere partijen wijzigingen van de desbetreffende bijlagen voorstellen waarmee dezelfde doelstellingen kunnen worden bereikt als die welke aan het voorstel van de Unie ten grondslag liggen, kunnen dergelijke voorstellen in beginsel door de Unie worden gesteund. Men denke hierbij aan de lijst van handelingen in bijlage IV en de rubrieken voor elektrische en elektronische afvalstoffen die momenteel zijn opgenomen in bijlage VIII (A1180) en IX (B1110), alsook aan voorstellen voor nieuwe rubrieken van elektrische en elektronische afvalstoffen in bijlage II (categorieën afvalstoffen die bijzondere aandacht vereisen). Voorstellen betreffende de indeling van elektrische en elektronische afvalstoffen in de bijlagen II en VIII kunnen de verwezenlijking van bovengenoemde doelstellingen waarborgen met betrekking tot een van de afvalstromen die voor het milieu en de gezondheid de meeste zorgen baren, en die het meeste potentieel heeft om aan de circulaire economie bij te dragen.

De bepalingen van het Verdrag worden in de Unie ten uitvoer gelegd door middel van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen, waarvan de lijsten van afvalbeheershandelingen in bijlagen I en II overeenkomen met bijlage IV bij het Verdrag van Basel, en Verordening (EG) nr. 1013/2006, waarmee de uitvoer van en de invoer naar de Unie en de overbrenging tussen lidstaten wordt geregeld (artikel 1). De richtlijn en de verordening zijn ook in de Europese Economische Ruimte (“EER”) van toepassing.

Wijzigingen van de bijlagen II en VIII bij het Verdrag die worden aangenomen, moeten worden omgezet in het recht van de Unie en met name in Richtlijn 2008/98/EG en Verordening (EG) nr. 1013/2006. De wijzigingen van Verordening (EG) nr. 1013/2006 zouden kunnen betekenen dat zendingen van nieuwe categorieën afvalstoffen in bijlage II die binnen de EU en de EER worden overgebracht, worden onderworpen aan nieuwe controlemaatregelen en dat de uitvoer van deze afvalstoffen naar landen die geen lid zijn van de OESO, wordt verboden. Hoewel deze situatie om de hierboven uiteengezette redenen wenselijk zou zijn voor uitvoer uit de EU, kan zij voor de overbrenging van voor recycling

bestemde afvalstoffen binnen de EU en binnen de EER ongewenste en problematische gevolgen hebben, omdat hiervoor dan nieuwe kennisgevingsprocedures moeten worden gevolgd. Voor deze overbrengingen gelden al milieubeschermingseisen uit hoofde van de Uniewetgeving inzake afval; de toevoeging van extra administratieve procedures zou de recycling in de EU ingewikkelder en duurder kunnen maken en zou vanuit milieuoogpunt slechts beperkte voordelen opleveren.

Om de huidige situatie in de Unie en de EER, d.w.z. zonder het controlesysteem van het Verdrag, te kunnen handhaven, zou overeenkomstig artikel 11 van het Verdrag kennisgeving moeten worden gedaan aan het secretariaat van het Verdrag van de desbetreffende bepalingen, en zouden de nodige stappen in het kader van het OESO-besluit genomen moeten worden. Artikel 11 van het Verdrag stelt partijen in staat bilaterale, multilaterale of regionale overeenkomsten of regelingen aan te gaan betreffende grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen, mits deze overeenkomsten of regelingen verenigbaar zijn met het bij het Verdrag voorgeschreven milieuhygiënisch verantwoord beheer. De overeenkomsten of regelingen moeten bepalingen bevatten die niet minder milieuhygiënisch verantwoord zijn dan de bepalingen van het Verdrag en die met name rekening houden met de belangen van ontwikkelingslanden. Er zijn uit hoofde van artikel 11 bijvoorbeeld kennisgevingen met betrekking tot het besluit van de OESO gedaan.

Daarom is in dit voorstel voor een besluit van de Raad bepaald dat de Unie overeenkomstig artikel 11 van het Verdrag kennisgeving doet van de bepalingen die van toepassing zijn op overbrengingen van nieuwe categorieën afvalstoffen in de Unie en de EER, voor zover deze van de beoogde handeling afwijken, en daarbij vermeldt dat onze bepalingen zijn gebaseerd op een met het Verdrag verenigbaar systeem van milieuhygiënisch verantwoord beheer. Op grond van verbanden tussen de wijzigingen van de bijlagen bij het Verdrag en het bovengenoemde OESO-besluit zullen ook stappen moeten worden gezet om het secretariaat van de OESO van de hierboven geschetste situatie op de hoogte te stellen.

4. RECHTSGROND

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. Beginselen

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet in de vaststelling van besluiten tot bepaling van “de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst”.

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

De Conferentie van de partijen bij het Verdrag van Bazel is een bij dat Verdrag ingesteld orgaan.

De door de Conferentie van de Partijen vast te stellen handeling is een handeling met rechtsgevolgen. De beoogde handeling zal uit hoofde van het internationaal recht bindend zijn, overeenkomstig artikel 18 van het Verdrag van Bazel. Zij zal van invloed zijn op het toepassingsgebied en de inhoud van de EU-wetgeving, namelijk Richtlijn 2008/98/EG en Verordening (EG) nr. 1013/2006. Het Verdrag van Bazel wordt bij die richtlijn en die verordening ten uitvoer gelegd, onder meer door vaststelling van de lijst van afvalbeheershandelingen en van de procedures voor uitvoer uit en invoer in de Unie en voor overbrengingen tussen lidstaten. De richtlijn en de verordening zijn ook van toepassing in de EER. Met uitzondering van bepalingen betreffende overbrengingen van afvalstoffen binnen

de EU moeten wijzigingen van de bijlagen bij het Verdrag in de bovengenoemde richtlijn en verordening worden omgezet.

De beoogde handeling strekt niet tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van het Verdrag.

De procedurele rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 218, lid 9, VWEU.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

4.2.1. Beginselen

De materiële rechtsgrondslag voor een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU te nemen besluit wordt in de eerste plaats bepaald door de doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling ten aanzien waarvan namens de Unie een standpunt wordt ingenomen. Wanneer de beoogde handeling een tweeledige doelstelling heeft of bestaat uit twee componenten, waarvan er een kan worden gezien als hoofddoelstelling of hoofdcomponent, terwijl de andere doelstelling of de andere component slechts ondergeschikt is, moet het overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit op één materiële rechtsgrondslag worden gebaseerd, namelijk die welke vereist is voor de hoofddoelstelling of de hoofdcomponent dan wel de belangrijkste doelstelling of component.

4.2.2. Toepassing op het onderhavige geval

De doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling hebben in de eerste plaats betrekking op de bescherming van het milieu.

De materiële rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 192, lid 1, VWEU.

4.3. Conclusie

De rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is artikel 192, lid 1, VWEU, in samenhang met artikel 218, lid 9, VWEU.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het indienen, namens de Europese Unie, van voorstellen tot wijziging van bijlage IV bij het Verdrag van Bazel inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan met het oog op de 15e vergadering van de Conferentie van de partijen en betreffende het standpunt van de Europese Unie over de voorstellen van andere partijen tot wijziging van bijlage IV en andere bijlagen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het Verdrag van Bazel inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan (het "Verdrag") is in 1992 in werking getreden en werd door de Unie gesloten door middel van Besluit 93/98/EEG van de Raad⁶.
- (2) Aan het Verdrag wordt in de Unie uitvoering gegeven door Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad⁷. De lijst van afvalbeheershandelingen van bijlage IV bij het Verdrag is opgenomen in Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen⁸.
- (3) Overeenkomstig artikel 15, lid 5, onder b) van het Verdrag overweegt de Conferentie van de partijen wijzigingen van het Verdrag en de bijlagen daarbij en neemt zij deze aan, naar gelang de situatie vereist. Om het Verdrag te wijzigen, moeten die wijzigingen op een vergadering van de Conferentie van de partijen worden aangenomen.
- (4) De Conferentie van de partijen kan op haar 15e vergadering in juli 2021 wijzigingen van de bijlagen II, IV, VIII en IX bij het Verdrag in overweging nemen op basis van een voorstel dat uit hoofde van de artikelen 17 en 18 van het Verdrag door de Unie of een andere partij bij het Verdrag wordt ingediend.

⁶ Besluit 93/98/EEG van de Raad van 1 februari 1993 betreffende de sluiting namens de Gemeenschap van het Verdrag inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan (Verdrag van Bazel) (PB L 39 van 16.2.1993, blz. 1).

⁷ Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen (PB L 190 van 12.7.2006, blz. 1).

⁸ Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen, zoals gewijzigd (PB L 312 van 22.11.2008, blz. 3).

- (5) De Unie moet voorstellen dat een algemene inleiding in bijlage IV bij het Verdrag wordt opgenomen, waarin duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de begrippen “definitieve verwijdering” en “nuttige toepassing”, dat wordt verduidelijkt dat alle afvalbeheershandelingen die zich in de praktijk voordoen of zich in de praktijk kunnen voordoen, onder het Verdrag vallen, ongeacht hun juridische status en of zij als ecologisch verantwoord worden beschouwd, en dat ook handelingen vóór andere handelingen (“voorlopige handelingen”), onder de richtlijn vallen; dat bijschriften en inleidende teksten worden opgenomen waarin wordt uitgelegd wat wordt verstaan onder definitieve verwijderingshandelingen (bijlage IV A) en handelingen tot nuttige toepassing (bijlage IV B); en dat de beschrijvingen van de handelingen wordt verduidelijkt en in overeenstemming wordt gebracht met wetenschappelijke, technische en andere ontwikkelingen die zich sinds de goedkeuring van het Verdrag in 1989 hebben voorgedaan, en dat er door de invoering van “vangnetbepalingen” voor wordt gezorgd dat alle handelingen onder de vereisten van het Verdrag vallen, ook indien niet specifiek genoemd.
- (6) De beschrijvingen van de afvalbeheershandelingen in bijlage IV zijn algemeen en zijn voor verduidelijking vatbaar. De Unie moet derhalve de opstelling van toelichtingen of richtsnoeren van de Conferentie van de partijen ondersteunen om de inhoud van deze handelingen verder te verduidelijken. Deze toelichtingen of richtsnoeren moeten uitleg en voorbeelden van de betrokken concrete acties bevatten, en moeten niet in de tekst van het Verdrag worden opgenomen.
- (7) De bovengenoemde voorstellen hebben tot doel ervoor te zorgen dat de passende controlemechanismen van het Verdrag volledig van toepassing zijn en zouden dus, indien goedgekeurd, de controles op de overbrenging van afvalstoffen verbeteren; het voorkomen van illegale overbrengingen vergemakkelijken; de juridische duidelijkheid verbeteren en een gemeenschappelijke interpretatie en interpretatie van de afvalbeheershandelingen door de partijen tot stand brengen; en het milieuverantwoord beheer van afval op mondiaal niveau ondersteunen en bijdragen aan de overgang naar een mondiale circulaire economie.
- (8) De Unie moet bovendien in beginsel steun verlenen aan wijzigingen die vervolgens door andere partijen bij het Verdrag worden voorgesteld inzake de lijst van afvalbeheershandelingen in bijlage IV, de rubrieken voor elektrisch en elektronisch afval die momenteel zijn opgenomen in bijlage VIII (A1180) en IX (B1110) en nieuwe voorstellen voor dergelijke afvalstoffen in bijlage II (categorieën afvalstoffen die bijzondere aandacht vereisen), voor zover zij dezelfde doelen nastreven als die welke aan het voorstel van de Unie ten grondslag liggen.
- (9) Het is passend het standpunt te bepalen dat namens de Unie moet worden ingenomen op de Conferentie van de partijen, aangezien de beoogde handeling (wijziging van de bijlagen bij het Verdrag) voor de Unie bindend zal zijn en van invloed zal zijn op het toepassingsgebied en de inhoud van het Unierecht, te weten Richtlijn 2008/98/EG en Verordening (EG) nr. 1013/2006.
- (10) Het is wenselijk de huidige situatie voor de overbrenging van niet-gevaarlijk elektrisch en elektronisch afval binnen de Unie en de EER te handhaven en daarom geen gebruik te maken van het controlesysteem als gevolg van de toevoeging van een rubriek voor dergelijke overbrengingen in bijlage II bij het Verdrag. Daartoe moet de Unie, voor

zover nodig, de procedures van het OESO-besluit⁹ en de procedure voor het sluiten van bilaterale, multilaterale of regionale overeenkomsten of regelingen betreffende de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen of andere afvalstoffen met partijen of niet-partijen overeenkomstig artikel 11 van het Verdrag¹⁰ gebruiken om ervoor te zorgen dat er geen aanvullende controle wordt opgelegd in verband met de overbrenging van ongevaarlijke afvalstoffen binnen de Unie en de EER, als gevolg van het aannemen van wijzigingen van bijlage II bij het Verdrag,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Op de 15e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het Verdrag van Bazel streeft de Unie ernaar:
 - a) te waarborgen dat de passende controlemechanismen van het Verdrag volledig van toepassing zijn, het toezicht op de overbrenging van afvalstoffen wordt verbeterd en het voorkomen van illegale overbrengingen van afvalstoffen wordt vergemakkelijkt;
 - b) de rechtszekerheid te verbeteren en ervoor te zorgen dat de partijen de onder bijlage IV vallende “verwijderingshandelingen” op dezelfde manier begrijpen en interpreteren;
 - c) het milieuhygiënisch verantwoord beheer van afvalstoffen op mondiaal niveau te ondersteunen en bij te dragen aan de overgang naar een mondiale circulaire economie.
2. Met het oog op de 15e vergadering van de Conferentie van de partijen bij het Verdrag van Bazel en op de verwezenlijking van de in lid 1 genoemde doelstellingen, stelt de Unie voor dat:
 - a) een algemene inleiding in bijlage IV wordt opgenomen waarin duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de begrippen “definitieve verwijdering” en “nuttige toepassing”, verduidelijkt wordt dat alle afvalbeheershandelingen die zich in de praktijk voordoen of zich in de praktijk kunnen voordoen, onder het Verdrag vallen, ongeacht hun juridische status en of zij als milieuhygiënisch verantwoord worden beschouwd, en dat ook handelingen die zich vóór de indiening bij andere handelingen voordoen (“voorlopige handelingen”), onder het Verdrag vallen;
 - b) bijschriften en inleidende teksten in bijlage IV worden opgenomen waarin wordt uitgelegd wat wordt verstaan onder definitieve verwijderingshandelingen (bijlage IV A) en handelingen tot nuttige toepassing (bijlage IV B), en
 - c) de beschrijvingen van de acties in bijlage IV te verduidelijken en in overeenstemming te brengen met de wetenschappelijke, technische en andere

⁹ Besluit C (2001) 107 def. van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) betreffende de herziening van Besluit C (92) 39 def. betreffende het toezicht op de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen bestemd voor handelingen ter nuttige toepassing (het “OESO-besluit”)

¹⁰ Er zij op gewezen dat de Unie zich in een vergevorderd stadium bevindt met de toepassing van de procedure van artikel 11 van het Verdrag van Bazel, zodat het wellicht niet nodig is het in dit besluit van de Raad te vermelden.

ontwikkelingen die zich sinds de goedkeuring van het Verdrag in 1989 hebben voorgedaan, en er door de invoering van vangnetbepalingen in bijlage IV voor te zorgen dat alle handelingen, ook indien niet specifiek genoemd, onder de vereisten van het Verdrag vallen.

3. Een gedetailleerd voorstel overeenkomstig de punten a) tot en met c) is aan dit besluit gehecht. De Commissie deelt dit voorstel namens de Unie aan het secretariaat van het Verdrag mee.
4. De Unie staat achter het idee dat door de Conferentie van de partijen bij het Verdrag toelichtingen of richtsnoeren worden opgesteld om de inhoud van de verwijderingshandelingen in bijlage IV nader te verduidelijken. Deze toelichtingen of richtsnoeren moeten niet in het Verdrag zelf worden opgenomen.

Artikel 2

De Unie kan door andere partijen bij het Verdrag voorgestelde wijzigingen betreffende:

1. de lijst van afvalbeheershandelingen in bijlage IV;
2. de rubrieken voor elektrisch en elektronisch afval, die momenteel zijn opgenomen in bijlage VIII (A1180) en IX (B1110), en
3. nieuwe rubrieken voor elektrische en elektronische afvalstoffen in bijlage II (categorieën afvalstoffen die bijzondere aandacht behoeven),

steunen mits zij bijdragen tot de verwezenlijking van de in artikel 1, lid 1, genoemde doelstellingen van de Unie.

Artikel 3

De vertegenwoordigers van de Unie mogen het in de artikelen 1 en 2 bedoelde standpunt in het licht van ontwikkelingen op de 15e vergadering van de Conferentie van de partijen en in overleg met de lidstaten nader bijstellen, tijdens coördinatievergaderingen ter plaatse zonder een nader besluit van de Raad.

Artikel 4

Indien de desbetreffende bijlagen bij het Verdrag op de 15e vergadering van de Conferentie van de partijen bij het Verdrag van Basel worden gewijzigd, neemt de Unie, voor zover nodig, de krachtens het OESO-besluit en artikel 11 van het Verdrag¹¹ vereiste maatregelen om ervoor te zorgen dat de huidige controles op de overbrenging van niet-gevaarlijke afvalstoffen binnen de Unie en de EER ongewijzigd blijven.

Artikel 5

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De voorzitter*

¹¹ Zie voetnoot 10.